

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 337. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357790400/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

heden. Her traf han Zacharias Werner, hvem det polske Liv, som det var ved Aarhundredets Begyndelse, heller ikke havde ladet uberørt. Og her levede han, selv en lidenskabelig Dyrker af Musiken, med andre Musikbegejstrede, og fandt, mens han omhyggeligt passede sit Embede, Tid til at udsmykke flere Sale *al fresco*, forsyne et Biblioteksværelse med Relieffer, som han udførte i Bronze, og til at male et Kabinet i ægyptisk Stil, i hvilket forunderlige Fremstillinger af ægyptiske Guder behændigt var sammenflettede med Vrængbilleder af hans Bekendte, som han havde forsynet med Haar og Vinger. Her i Varsjov dirigerede han ogsaa for første Gang Koncerter.

1806 blev som bekendt den præjsiske Regering i Varsjov styrtet. Hoffmann saa først den russiske Hærs Fortrav, bestaaende af Tatarer, Kosakker og Basjkirer, fylde Byens Gader. Snart derefter rykkede Murats Ryttere ind i Varsjov. Hele den Folkevandring, som Napoleons Felttog satte i Bevægelse, har han ingttaget, og senere har han set Napoleon selv, i hvem han som god Tysker afskyede Tyrannen. I Dresden var han i 1813 i nærmeste Nærhed Vidne til flere mindre Kampe og til et Slag; han saa en Valplads, oplevede Hungersnød og en Art Pest, som Krigen der medførte; kort sagt alle Tidsalderens Rædsler befrugtede hans Indbildningskraft — ejendommeligt nok fra først af kun paa den Maade, at det ytrede sig i en Række pudsige Karikaturer af de Franske.

Han havde i en ung Alder giftet sig med en smuk polsk Dame, der blev ham en kærlig og taalmodig Hustru; hende har han tilsyneladende havt at takke for, at han med sit saa opidsede Nervesystem dog levede saa længe, som han gjorde. Hans Ægteskab udelukkede ikke heftige Lidenskaber for andre Kvinder, men alle disse Forelskelser synes dog snarere at have havt deres Rod i Indbildningskraften end i en virkelig Følelse. Ogsaa i Erotiken var han Fantast. Tre Dage efter at en ung Frøken, i hvem han var forelsket indtil den yderste Overspændthed, havde forlovet sig med en anden, var han allerede fuldstændig trøstet og ved Selvironi frigjort for sin Lidenskab. Den blotte Vrængen hjalp ham bort over det Værste.

Efter at han havde været Teaterarkitekt i Bamberg og senere Musikdirektør i Dresden, tilbragte han sine sidste Leveaar som Medlem af Kammerretten i Berlin. Her blev den saa forbausende udrustede Mand, der kunde skrive Bøger, fantasere paa